

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 98'inci maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 22.10.2025

Gülcan KİŞ
CHP Mersin Milletvekili

Mersin'de iklim krizi etkileri her geçen yıl daha görünür hâle gelmektedir. Toroslar'a kar yağışının azalması; yeraltı suyu beslenimini düşürmekte, kurak mevsimlerde baraj ve yeraltı sularına bağımlılığı artırmaktadır. Bu tablo, tarımsal üretim, içme-kullanma suyu güvenliği ve ekosistemler üzerinde ciddi riskler doğurmaktadır.

DSİ 6. Bölge Müdürlüğü'nün 2019'da duyurusunu yaptığı "Efrenk Barajı, Sulaması ve 20 MWe Enerji Üretim Tesisi (malzeme ocakları, kırma-yıkama-eleme ve beton santrali dâhil) Entegre Projesi" Mersin'in su yönetimi için stratejik bir yatırımdır. Ancak projenin iklim uyum perspektifi, yeraltı suları üzerindeki kümülatif etkileri, ekosistem hizmetleri ve çevresel akımlar (çevresel debi) dâhil bütüncül değerlendirmesi kamuoyuna şeffaf biçimde açıklanmamıştır.

Mersin; Yenişehir, Toroslar ve Mezitli'de hızla artan nüfus, kıyasal alanlarda tuzlanma riski, tarımsal sulamada artan maliyetler ve uzun kurak dönemler nedeniyle acil, bilim temelli iklim uyum politikaları beklemektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın Mersin ve çevresi için güncel kuraklık risk senaryosu (kar örtüsü, yağış rejimi, sıcak hava dalga sayısı) nedir? 2030 ve 2050 projeksiyonları kamuoyuyla ne zaman paylaşılacaktır?
2. Mersin'de yeraltı suyu seviyeleri için kaç gözlem kuyusu aktif izlenmektedir? 2018–2025 arasında yıllık ortalama seviye değişimi nedir? Kıyasal akiferlerde tuzlanma/su kalitesi izlemesi yapılmakta mıdır?
3. Efrenk Barajı Entegre Projesi'nin ÇED süreci hangi aşamadadır? İklim değişikliği etkileri ve kümülatif etki analizi (malzeme ocakları, kırma-eleme, beton santrali dahil) raporlara nasıl yansıtılmıştır?
4. Proje kapsamında çevresel akım (ekolojik debi) nasıl tanımlanmış, hangi bilimsel yöntemle hesaplanmıştır? Kurak dönemlerde bu debi nasıl güvence altına alınacaktır?
5. Mersin özelinde İklim Uyum Eylem Planı var mıdır? Varsa; tarımsal sulama verimliliği, kapalı sistemlere geçiş, kaçak kuyuların önlenmesi ve gri/yeşil altyapı uygulamaları için takvim ve bütçe nedir?
6. Toroslar'daki kar örtüsü azalması nedeniyle yeraltı suyu beslenme kaybını telafi için hangi doğa bazlı çözümler (suni besleme sahaları, taşkın ovası restorasyonu, dere yatağı yeniden doğallaştırma vb.) planlanmaktadır?

7. Kıyı şeridinde deniz suyu girişimi riski olan mahalleler için içme-kullanma suyu güvenliği adına ne tür koruma kuşakları ve çekim kısıtları uygulanacaktır?
8. Efrenk Projesi ile eş zamanlı yürütülecek talep yönetimi (su verimliliği, kayıp-kaçak azaltımı) ve sayısal izleme (SCADA/uzaktan izleme) bileşenleri var mıdır?
9. Mersin'de 2025–2030 arasında kuraklıkla mücadele için ayrılan toplam bütçe nedir? Uluslararası finansman (Dünya Bankası, AB/IPA, Yeşil İklim Fonu vb.) kaynaklarına başvuru yapılmış mıdır?
10. Efrenk havzasında biyolojik çeşitlilik ve korunan alanlar üzerindeki olası etkiler için telafi/iyileştirme (offset) planları var mıdır? Varsa takvimi ve sorumlu kurumlar kimlerdir?